

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 147.

V Ljubljani, v četrtek 2. julija 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem prišla se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubneje vabi

upravništvo.

Naročnina razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne ozira.

Državni zbor.

Z Dunaja, 1. julija.

Budgetna razprava.

(Dvanajsti dan.)

V zadnjem poročilu sem omenjal govornikov, ki so se oglasili k centralu učnega ministerstva. Profesor Kraus je priznaval, da se je gledé visokih šol mnogo koristnega zgodilo, da je pa še mnogo reči treba; zlasti želi večjega doneska za vseučiliško knjižnico in zvezo njeno z dvorno knjižnico, vravnava učnine itd. Tudi gledé srednjih šol se je mnogo zboljšalo, kakor učna metoda, ali vprašanje gledé prepornih šol je še zmerom na dnevnem redu, in nekatere učne knjige presegajo razum šolskih otrok. Dalje graja, da stariši premalo podpirajo šolo in da otrokom dostikrat potuho dajejo in pravi, da nemško-liberalna stranka nima nič proti temu, da se cerkvi dovoli primeren vpliv na šolo. Obžaluje pa, da Nemci ne posnemajo zgleda Poljakov, kjer liberalci in klerikalci skupaj sedé, ne da bi se med seboj grizli in napadali. V svojem jako obširnem govoru priporoča tudi obligatno telovadbo in večjo pozornost za gluhonemce in slepce. Vse to bo sicer stalo milijone goldinarjev, ali v poduku ne gre skopovati.

Tudi Barwinski priznava napredek našega šolstva, kjer se pa v primeri s Francosko še vse

premalo zgodi. Zlasti v Galiciji je še mnogo dela; gimnazij je tam premalo, ravno tako ljudskih šol, dasi se je njih število zdatno pomnožilo. Posebno obilne so potrebe Rusinov, ki imajo premalo šol in katerih jezik se mora bolje gojiti. Dalje razpravlja učiteljske pripravnice v Galiciji in prosi vlado, da naj kolikor mogoče in prej ko more ustreže sproženim željam.

Hagenhofer, kmečki poslanec štajerski, je poudarjal potrebo verske šole, to je vredbo poduka po načelih katoliške cerkve; glavna napaka sedanje šole je, da veroučitelj nima nobenega vpliva na poduk; kjer pa katehet in učitelj složno ne delujeta, je prava odgoja nemogoča. Med učitelji so pa možje, ki za vero dosti ne marajo, ali jo celo sovražijo, ki se še javno hvalijo, da so člani v Avstriji prepovedanega prostomavtarstva, ki se puntajo zoper svojega škofa itd. Korenina tej žalostni prikazni tiči v učiteljskih pripravnicah, iz katerih prihajajo pripravniki z nekako mržnjo do duhovnov ter si v svoji napihnjenosti domišljujejo, da je velika ponižnost za nje, ako z duhovni občujejo. Kmet je priprost in sodi novo šolo po dejanskem uspehu. On zahteva, da naj se otroci v šoli nauče krščanske nauka, čitanja, pisanja, računjenja in glavnejše reči iz zemljepisja in domače zgodovine. Če pa primerja uspehe sedanje in stare šole, sicer vidi, da je v nekaterih rečeh bolje, kakor je bilo, da so pa otroci bolj osuroveli, in da jim nova šola prizadeva silnih stroškov. Surovost otrok se kaže v mnogih samomorih. Tudi ni treba otrokom osem let v šolo hoditi; kdor se v šestih letih ne nauči potrebnih reči, se jih v osmih tudi ne bode. Ni res, da bi kmečka dela otrokom škodovala na telesu, kar pričajo krepki ljudje iz stare šole. Tudi to ni prav, da učitelj otrok ne sme kaznovati s šibo. Otroci to vedó in so vsled tega le predrznejši. Na Pruskem je najvišja sodnija razsodila, da ima učitelj pravico otroke telesno kaznovati. To bi tudi pri nas ne škodovalo. Sedanje okoliščine verski šoli sicer niso ugodne, ali pomislijo naj, da nova šola močno škoduje v нравnem in gospodarskem oziru in da

kmečko ljudstvo prav za prav še ne ve, zakaj se mu naklada tolikanj hudo breme.

Za njim je še Luzzatto priporočal predlog zaradi ustanovitve italijanske visoke šole v Trstu; potem je bil vsprejet konec razprave in sta bila kot glavna govornika izbrana poslanca Masaryk in Exner. Vendar pa nista prišla takoj na vrsto, ampak je prvosednik pretrgal sejo in v razpravo vzel sklepe bruseljskega kongresa gledé robstva.

Poročevalec o tej zadevi je bil poljski poslanec Kozlovski, ki je dobro omenjal, da hoče zaradi velike, prav afrikanske vročine le malo govoriti. Poudarjal je, da čast Avstrije zahteva, z vso močjo pobijati robstvo, ki je v Afriki tako razširjeno, da je pri lovljenju sužnjeva navadno toliko mrtvih, da jih hijene ne morejo vseh požreti. Pa ne samo v Afriki je krivično robstvo, ampak tudi v severovzhodni Evropi, kjer Rusija z vso silo preganja narod, ki je imel biti krepek tabor krščanske vere in olike proti napadom na vzhodu. Pri glasovanju je zbornica pritrdila sklepom bruseljskega kongresa.

Ob polu 5. uri popoldne predsednik sklene sejo in prihodnjo sejo napové za zvečer ob 7. uri.

V tej seji govorila sta glavna govornika, med katerima se je posebno odlikoval češki poslanec Masaryk. Dokazoval je, da ima sedanja šola, ljudska in srednja, veliko napak in da se v njej dostikrat rodi nasprotje med šolo in življenjem. Govornik potem obširno razpravlja preustroj srednjega šolstva in priporoča boljšo gojitev političnih zadev, ki mladost odvrača od nepokornih, anarhističnih namenov in jih stavlja na višje narodno in konservativno stališče. Prav ojstro šiba centralistično upravo šolstva, katero se mu zdi prav tako, kakor če bi hoteli v kaki bolnišnici vsem bolnikom zapisati jednaka zdravila. Konečno omenja češkega vseučilišča v Pragi, ki šteje toliko učencev, da bo skoro treba družega češkega vseučilišča.

Exner je zlasti priporočal boljšo tehnično-fizikalnično izobražbo in omenjal potrebe, da naj bi se ne izobraževali vsi uradniki le v pravni akade-

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Istega dne pa je bil Pressmann odšel v Glen-gariff. Nebó je bilo mračno; megla je zavila v svoje krilo vso pokrajino; slednjič jelo je deževati. Lordu je bilo silno dolgčas. — Spodaj pred hišo čakala ga je zamán lepa kočija z dvema konjema vprežena, da bi ga prepeljavala po krasnem gaju. Dolgočasnemu gospodu niso bili mari senénati gozdi, ni zeleni travniki, po katerih so se pasle stotine ovác, — ni mični potje, vijajoči se mej črnimi, granitnimi pečini, raz katere je viselo zeleno bršlinje, pretano z ljubkim cvetjem kozjih parkeljev in gozdnih trte — ter jim, kakor krasni dolman bogate gospe — odévalo strma hrbtišča. — Zamán so ga vabile ni kraju jezera ziblajoči se čolniči, krasni slapovi dajoči raz velikanske pečine.

Lady Ophelija zavela je kakor kraljica na prestolu v velikem krajnjači in pregledavala slike dvorskih nóš iz prejšnjega stoletja. On pa je premiš-

ljeval o parlamentu, kakor naši prvi stariši o raju, — pred katerega vhodom je stal kerub z plamenčim mečem.

V hipu se zasliši zvonček glavnega vhoda in naznani goste.

„Ah, Nj. milost, škof iz Bolyboy-a“, vzradočen zakliče lord. — Ophelija vstane z isto veličastjo — kakor običajno, — stopi k ogledalu, popravi si beneško čepico — ter se zopet počasi spusti na naslonjač. — Malo minut pozneje se odpró duri in strežaj naznani: „The Right Reverend Lord Bishop of Bolyboy, Mistress Pinnacle and the Misses Pinnacle.“

Lorda si stiskata roki, gospá škofova in njeni hčeri: Georgiana in Jessy pa se, kakor za stavo, — skušajo, katera bo drugo laskavejšo, udvorljivejšo pozdravila. — Za one, ki le katoliške škofo poznajo, je tu neobhodno potrebno, predstaviti jim sliko luteranskega škofa, ki je baš se predstavil v „ljubki hiši“, da bi prebil tu z ženo in hčerami nekaj tednov v svežem zraku.

Pinnacle ni bil, kakor njegov prijatelj, rojen lord. Bil je sin nižjega uradnika in si je bil sam pomogel do sedanje stopinje. To se pravi: Ko je postal starejši očetov brat škof beresford-ski, vzel ga

je k sebi, ter ga podpéral. Pri tej močnej podpori postal je najprvo duhovnik z 1800 franki plače na leto; potem vikarij z 2000 franki na leto — in po preteku komaj 3 let dobil je 25.000 frankov. To je bilo v Connemari, revnem, gorskem, čisto katoliškem okraju. A naselil se ni tam; storil je, kakor njegovi tovariši: Prevzel je posest, potem se vrnil k dobremu strijcu. Na svoje posestvo je postavil župnika — na Angleškem je župnik manj, nego vikarij — kakor je takih več, z 1200—1500 frankov na leto, s katerimi jim je preživiti sebe in družino. Vikarij nima od tedaj družega posla, nego svoje tisočake spraviti in gledati, kje se bode povoljnejše zabaval.

Protestantski škof, ki sam ni drugače ravnal, pohvalil je nečaka na njegovem dejanju. Postavil ga je za dekana in vredil njegovo stanje tako, da je stoprv 30 let star imel 100.000 frankov na leto, ne da bi bil kdaj opravljal kak posel zunaj lova in ribarstva za kratek čas. To svoto so plačali katoliki po odmerjeni desetini.)

Enaki slučajji niso redki, in gospod Pinnacle je sam pri sebi tožil svojega strijca, da je v primeri

1) Lord Gray je l. 1846 dokazal, da je desetina šesterih katoliških fará znašala na leto 1.450.000 frankov — katero svoto so prejeli le protestantski škofje.

miji, ampak da naj bi se jemali tudi iz višjih trgovinskih šol.

Poročevalec grof Pininski je pojasnoval posamezne resolucije in konečno omenjal tudi šolskega vprašanja. Sedanji šolski zakoni so bili od levičarjev sklenjeni proti glasovom poljskih poslancev, ki zaradi tega niso povsem prijatelji teh zakonov in se ne morejo ogrevati za vse njih določbe. Njih stališče je to, da naj državni zakon določuje le načela ljudskega šolstva, izpeljava pa naj se prepusti deželnim zborom, ki z deželnimi zakoni najlaglje določujejo tudi upliv, katerega naj ima cerkev pri šolstvu. Zaradi tega so Poljaki zoper to, da bi se to vprašanje rešilo v državnem zboru, za kar tudi sedanje okoliščine niso ugodne. Tem večjo dolžnost pa ima zaradi tega država, v ljudski šoli pospeševati versko-nravno odgojo mladine.

Te besede so bile od poljskih in konservativnih poslancev sprejete z živahno pohvalo, pri levičarjih pa so vzbudile veliko nevoljo, in njih glavno glasilo „N. Fr. Pr.“ se zaradi njih danes zaganja v Pininskega.

Ko je prišlo do glasovanja, zahteval je poslanec Kaiser, da naj predsednik sošteje poslance, katerih je bilo res komaj 80 v zbornici. Pa Chlumecy za zdaj ni hotel šteti poslancev, ampak je raje odložil glasovanje za današnjo sejo, pač pa je zažugal, da to stori pri drugi priliki, da svet izve, kateri poslanci se odtegujejo svoji dolžnosti. Ob 1/4.11. uro bila je seja sklenjena.

(Trinajsti dan.)

Danes je bilo najprej glasovanje o centralu učnega ministerstva in o dotičnih resolucijah, potem je sledila razprava o potrebnosti za bogočastje. Poslanca Salvadori in Baumgartner sta govorila o kongru in versko-zakladnem davku, kateri vprašanji je poročevalec dr. pl. Fuchs s pravnega stališča izvrstno pojasnoval in dokazoval, da več ne veljajo razlogi, zaradi katerih je bil vpeljan dotični davek. Govor je poln zanimivih podatkov o verskih zakladih in duhovenski kongru in bo gotovo zanimal vse duhovnike.

Ko je bil rešen ta oddelek državnega proračuna, prišle so na vrsto visoke šole, o katerih sta govorila Blažek in Wildauer, in ki bodo gotovo tako zgodaj rešene, da pridejo danes že na vrsto srednje šole.

Predlogi in interpelacije.

Včeraj sta bila zbornici izročena dva važna vladna predloga; jeden zadeva premembo kazenskega reda, eden pa obsega nov kazenski zakon, ki se naslanja na sklepe stalnega odseka, ki je že v zadnjem zasedanju pretresal to reč.

Danes pa je poslanec Pfeifer s tovariši izročil samostalen predlog, s katerim se vlada pozivlje, da naj skrbi za avtentične poizvedbe vsakoletnih cen vseh faktorjev (§ 24 zak. z dné 24. maja 1869, drž. zak. št. 88), od katerih je odvisno enakomerno preračunjenje čistega zemljišnega doneska, oziroma, da naj sestavi načrt takega zakona, katerega naj v preračunavanje izroči deželni odbor in kmetijskim družbam (deželni kulturni svetom), potem pa predloži državnemu zboru.

s škofom Prettymannom²⁾ za-nj premalo storil. — A tožil ni, saj je imel veselo upanje, da bo glavni dedič strijčev.

„Potrpimo“, dejal je svoji mladi soprog, „vidiš, škof tuamški³⁾ je zapustil 1,800.000 frankov, dr. Agar, škof cashelski 10 milijonov in dr. Warburt več nego 15 milijonov. — Vsi so bili škofje Ircev, ki vživajo le podzemljice ali pa glada umirajo. — Zeló bi se motil, da bi mi strije 6—7 milijonov ne zapustil; a te svote se že smemo nadejati.“

Zaupanje ga ni goljufalo; po smrti strijčevi bila je sicer ubožna hranilnica prazna — a v njegovi shrambi bilo je celih 10 milijonov; — 5 milijonov za vsako hčer. Glavna skrb mu je sedaj bila, kje bi naložil denar na obresti.

Dvignil se je slednjič do one stopinje, po kateri je že davno hrepenel; postal je škof. Zdaj se je smel imenovati lorda, je sedel v parlamentu, dobival je 150.000 frankov na leto, za katero svoto je dva meseca v letu prebival v svoji, škofiji da je hodil na lov. (Dalje sledi.)

²⁾ Imé in stvar je zgodovinska; — ni še dolgo od tega.

³⁾ Imena protestantskih škofov, škofije in številke so strogo zgodovinske. Vse so plačali katoliški Irci.

Izmed interpelacij omenjam Ebenhochovo, ki vprašuje ministra, če vé, da so na Dunaju mestni delavci brez potrebe v nedeljo in sv. Petra in Pavla praznik popravljali mestni tlak, in kaj hoče storiti, da odpravi to pohujšljivo ravnanje?

Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani.

Poročilo o 4. občnem zboru dné 1. julija 1891.

Ob 10. uri dopoldne sešlo se je v veliki dvorani knezoškofijske palače 45 čl. gg. društvenikov iz raznih krajev diocese. Počastili so s svojo navzočnostjo skupščino tudi prevzvišeni knez in škof, pokrovitelj društva, mil. g. generalni vikar dr. pl. H. Pavker, preč. gg. kanoniki: prelata dr. Andr. Čebašek in dr. Jan. Kulavie, pa gg. And. Zamejic in L. Jeran. Zborovanje je pričel predsednik prof. A. Zupančič z naslednjim nagovorom:

Prevzvišeni gospod pokrovitelj! Prečastiti društveniki!

Ker se nas je sešlo za veliko zborovanje zadostno število, pričnem IV. redni občni zbor in pristrčno pozdravim gospode! — Veseli me, da mi je možno otvoriti letošnjo skupščino s ponosnim naznanilom in zagotovilom: društvo naše rase, se vévrstuje, vedno večo veljavo dobiva! V minolem poslovnem letu smo storili mogočen korak naprej: slavna c. kr. deželna sodnija je „Katol. tiskovno društvo“ vpisala med vladno priznane obrtne in trgovske firme, tiskarni naši se delo veselo množi, bukvarna si pridobiva novih trgovinskih zvez; več kot 30 ljudem dajemo v svojih zavodih zaslužek in kruh! Zlasti dvoje je preteklo leto odbor izvršil, kar pomenja velik napredek v društvenem razvoju; ustanovil je knjigovoznico in nakupil lastni dom. Bukvoveznica, ki smo jo od rajnega gospoda H. Ničmana — bi rekel skoraj: zoper svoj namen kupili, provzročila je v Ljubljani nekoliko hrupa med nekaterimi gospodi knjigovezci. Pač brez opravičenega uzroka! Mala delavnica, katere tudi ne mislimo razširiti, ne prevzema skoraj nobenega naročila od zasebnikov, kajti ona niti domačim, hišnim potrebam ustreči ne more. Naj bi bil kdo drugi kupil to knjigovoznico, stvaril bi bil vse drugačno konkurenco! — Lansko leto sem s tega mesta prečastiti skupščini rekel: „Odboru se je vzbudila želja po lastni hiši na primernem kraju mesta, po poslopju, v katero bi se tiskovno društvo stalno naselilo z vsemi svojimi napravami; ali če to ni mogoče, vsaj da spravimo tiskarno pod domačo streho.“ To zadnje se nam bo, ako Bog dá, kmalo uresničilo. Po daljnem posvetovanju in premišljevanju se je namreč odbor odločil za rajnega Gašperja Jemca hišo v Vodnikovih ulicah št. 2. Kupili smo jo od gospe vdove-lastnice za 18.400 gl. Hišno poslopje samo društvenim namenom res ne bo kaj služilo, a za seboj ima blizo 500 □ sežnjev nepozidanega sveta, kjer bo mogoče, prirediti „Katoliški tiskarni“ vse potrebne prostore. Zidanja se misli odbor lotiti že letos, in če Bog hoče in prijatelji naši, bode Vas, prečastiti društveniki, predsednik povabil prihodnje leto ob občnem zboru, da si ogledate društveno tiskarno v novi lepši in razširjeni obleki. Res bi se bil stavbini svet kje drugje veliko ceneje dobil, a ne tu v obližji, kamor se čedalje bolj pomika središče mesta, ne skoraj zraven prihodnjega glavnega poštnega poslopja in brzojavnega urada. Visoka skupščina! naprava in primerna uravnava nove tiskarne, za kar ima odbor načrte že sestavljene, bo društvo res zeló obremenila, a prijatelji in somišljeniki naši, katerim najnovejši dogodki v domači deželi vedno očitneje dokazujejo, da bo „Katoliško tiskovno društvo“ imelo čedalje važnejšo nalogo splovnati, oni nas tudi v teh težavnih časih ne bodo pustili brez pomoči! In res! še predno je odbor izrekel kako prošnjo, so nekateri preč. gg. društveniki ljubljanski po lastnem nagibu zložili in darovali društvu za napravo nove tiskarne toliko svoto denarjev, da nas je ganilo to velikodušje in s pogumom za nameravano delo napolnila tolika požrtvalnost. Bodi jim obilo plačilo pri Bogu!

Število udov se je od lanskega občnega zbora dokaj namnožilo. To so provzročile zlasti one slavne pastoralne konference, ki so leta 1890 pri razpravi o važnosti tiska navzočim gg. posvetovalcem toplo priporočile naše društvo. Pristrčna jim hvala za to! Izmed udov-dobrotnikov nam je preteklo društveno leto nemila smrt pobrala preč. g. častnega kanonika, dekana Martina Skubica, kateremu bodi blag spomin. A mesto njega so družbi na pomoč prihiti

teli trije novi udje-dobrotniki; nekateri dragi gospodje pa so iz vrste letnikov prestopili med dobrotnike. Vzbudi jim Bog še mnogo posnemalcev!

Kaj več o odborovem delovanju in prizadevanju Vam sporoči g. tajnik.

Govor državnega poslanca Kluna v državnem zboru dné 26. junija 1891.

I. Vravnavanje cest.

Namesto daljšega vvida bodi mi dovoljena opazka, da sem prav proti svoji volji vrščen mej protigovornike, nekako tako, kakor je prišel Poncij Pilat v vero. Jaz nisem proti vravnavi rek, ne ugovarjam doneskom, ki so postavljeni v proračun za cestne in vodne zgradbe, temveč le želim, da bi se ti zneski še povišali, da bi se ložje oziralo na dotične prav opravičene želje in potrebe posamičnih dežel, torej tudi moje ožje domovine.

Kar se tiče cestnih in vodnih zgradb, se prejšnje čase morda ni nobena dežela tako zane-marjala, kakor dežela, katero imam jaz čast zastopati. Pa ne mislite, gospôda moja, da Kranjski ni treba podpore. Kdor je kdaj potoval po tej deželi, se je prepričal, da je v tem oziru še jako mnogo storiti. Ceste držé prav po nepotrebnem čez tako strma rebra, da po nekaterih še z lahkim vozom težko voziš. Vožnja s težkim vozom je pa po teh cestah naravnost življenju nevarna. Mnoge votivne table ob cesti tudi dejanski kažejo, koliko nesreč se je že tukaj ali tam prigodilo.

Dežela Kranjska je z jako skromnimi troški, s katerimi razpolaga, že izredno veliko storila. Gradile so se nove ceste, stare popravljale in kmalu ne bode okrajne ceste, ki bi imela prej omenjene pomanjkljivosti.

Pri državnih cestah ostaja pa vse pri starem. Da resnico govorim, kaže cesta iz Kranja v Kranjsko Goro, cesta čez Peščenik, cesta iz Krškega v Novomesto in cesta iz Novogamesta v Št. Jernej, potem pa cesta čez Gorjance.

Res je, da se je poslednjih deset let jako veliko storilo, da se je vlada bolj ozirala na naše ceste in da je v letošnjem proračunu vstavljen večji delni znesek za tako popravo, za kar bode naša dežela vedno vladi hvaležna.

Res je pa tudi, da nekaterih cest tudi ne bode treba tako korenito popravljati, ko bode zgrajena dolenska železnica, ki bode nase potegnila glavni promet. Mnoge omenjene ceste se bodo pa baš zaradi železnice morale zgraditi ali pa popraviti, če se hoče, da bode dolenska železnica deželi donasala one koristi, katere pričakuje prebivalstvo in katere si po pravici obeta vlada. Kaj koristi železnica kraju, ki je tako rekoč zaprt in se njega pridelki ne morejo ali pa le s težavo in z velikimi žrtvami morejo spraviti do nje? Metliški in črnomeljski kraj, ki prideluje mnogo vina in sadja, ostane zaprt za dolensko železnico, če se cesta čez Gorjance temeljito ne preloži, da bi prebivalci brez posebnih zaprek mogli svoje pridelke spraviti do železnice. Prav isto velja o krajih, ki ležé proti Krškemu in Šentjerneju. Začetek tem potrebnim popravam se je že naredil in so v letošnji proračun vstavljeni večji delni zneski. Prosil bi vendar visoko vlado, da nadaljuje začeto delo z večjo odločnostjo in da v budget za prihodnje leto pótavi večje delne zneske, da bodo omenjene ceste že dočelane, ko začne voziti dolenska železnica.

Od tega ne bode imelo koristi le prebivalstvo, temveč tudi železniška uprava, oziroma država, ki prevzame obrat omenjene železnice. Le v tem slučaju je pričakovati, da bodo omenjeni kraji svoje pridelke dovažali dolenski železnici, sicer jih bodo tudi v bodoče rajši vozili v Brežice in Videm na južno železnico ali pa celó na ogersko državno železnico v Karlovec.

Pa ne le na Dolenskem, temveč tudi na Gorenjskem je treba jako popraviti državne ceste. Največ obrtnije na Kranjskem imajo Tržič. Obrtnija se pa v tem kraju vendar ne more še tako razviti, kakor bi se morala in bi se lahko, zakaj ta kraj je daleč od železnice in mora svoje izdelke voziti na železniško postajo v Kranj. Zaradi tega se pa sevéda izdelki jako podražé. Postaja podnartska je pol bližje in voznik bi tja lahko peljal dvakrat na dan, v tem ko more v Kranj le jedenkrat. Ali tukaj je tako imenovani Gobovec taka ovira, da rajše vozijo v Kranj, dasi je pot dvakrat tako dolga.

Ta cesta se vsekako mora hitro preložiti, če se hoče povzdigniti promet. Mislim, da so dotični na-

črti že izdelani, osim tedaj, da se visoka vlada spominja poprave, če se pri sestavi budgeta za drugo leto.

(Dalje sledi.)

Poljski pregled.

V Ljubljani, 2. julija.

Kranje dežele.

Mladec. „Opavský Týdennik“ konstatuje, da so Mladoci nastopili pot oportunitizma. Sedaj se nikakor ne bodo tajiti, da so Mladoci zatajili svoj dosedanji program. To se jim ne more zameriti, ali vprašanje je, če jim bode to koristilo. Ne vé se, če bodo mogli preprečiti, da se ne sestavi Čehom sovražna večina. Poljaki so izjavili, da so vladna stranka in Mladoci se jim drugače ne morejo približati, če postane tudi vladna stranka. To pa ni lahko, v tem lučju bi se mogli tudi izreči za spravo. Zgovorci v budgetni debati so Poljaki, katerih prišestva vse išče. Grof Taaffe je lahko ponosen, če je brez posebnih žrtv ukrotil svoje nekdanje protnike, zakaj levica že tudi hoče postati vladna stranka. — Vidi se torej, da so Mladoci malo pozno začeli zmerno postopati. Sedaj bi morali veliko bolj poniževati nego so se Staroci, če bi hoteli preprečiti Čehom sovražno večino.

Drugi češko vseučilišče. V državnem zboru je neki češki poslanec se že oglasil, da se mora ustanoviti še jedno češko vseučilišče. Na Moravskem pa podpisujejo peticije za tako vseučilišče v Jm in se v kratkem odpošljejo državnemu zboru. Isti upanja ni, da bi se kmalu osnovalo to vseučilišče, zakaj levica bode se najbrž upirala pomnožen slovenskih šol. Vlada pa tudi sedaj ne bode posebno naklonjena Čehom, ker je večji del čeških poslancev v opoziciji.

Vnanje države.

Štirski list grenobelskega škofa je jako hvalil monarhiste. Posebno njih glasilo „Soleil“ s grozno jezi nad tem listom. Ta časnik misli, da biskop ne smel biti za republiko, ker bi predsednik republike mogel biti tudi kak protestant, kakor je B. Ycinet, dočim po nekem zakonu francoski kralji morejo biti le katoliki. Zares prav lepo! Ali kaj ima še drugo stran. Monarhistična stranka je v prepa, kakor se je pokazalo, da bi mogla zvesti k republiki, posebno grof Pariški ni mož za katoliška stranka bode pa lažje preprečila, da predsednik ne bode protestant, če se ne protivi republiki, ker bode lažje vplivala na volitve.

Rusija in Srbija. Potovanje srbskega finančnega ministra v Rusijo ni imelo popolnoma uspeha. Trgovska pogodba mej Srbijo in Rusijo se ne sklene, le v nekaterih specijalnih vprašanjih se je doseglo sporazumljenje. Rusija ni hotela nikakor privoliti, da bi se srbsko posojilo od Rusiji. Predmetom ruske umetelne industrije ne bode popolnoma carine prost vvoz v Srbijo. Volka vlada dá zastoj prostor za zgrajenje ruske vzorčnega skladišča v Belemgradu. Vidi se, da Rusija nekaj dosega, Srbija pa ničesar. Nam, da se je dovolil svobodni vvoz izdelkov ruske umetelne industrije v Srbijo, so se odprle ruskim trgovcem vrata v Srbijo. Kmalu bomo slišali, kako prodajalci svetih podob in slik ruske carske rodbine agitirajo za Rusijo po Srbiji.

Rusija. Izdala se je v Rusiji nova postava, ki zopet sega v pravice katoliške cerkve. Po tej postavi se bodo smeli zakoni mej pravoslavni in katoliki oklicati samo v pravoslavni cerkvi, če katoliški ženin, oziroma katoliška nevesta, prinese policijsko potrdilo, da ni oženjen, oziroma omožena. Potrdila duhovnikovega torej ni treba.

Rusija in Francija. „Novoje Vremja“ prorokuje, da se bode kmalu sklenila zveza mej Rusijo in Francijo, ko je zgajilo upanje, da se tripelalijance razdere. Temu prorokovanju ne pripisujemo nobene važnosti, če tudi se je bivši francoski minister Flourens, ki je bil pri carju v avdienci, izjavil v jednkem zmislu. Poslednjih pet let se je že tolikokrat govorilo o tej zvezi, da je vsak razsoden človek že moral zgubiti svo vero vánjo. Kako malo da odločilni krogi marajo za Francoze, pa kaže to, da so vsi vladni ruski leti kar tajili, da bi bil car vsprejel gori omenjenega francoskega državnika. Flourens je hotel to s tem pojasniti, ker on ni visok plemenitaš, ali če se v Rusiji zato sramujejo njegove avdijenče, potem pač ni misliti, da bi sklenili kako zvezo z republikansko državo.

Holandsko. Novi ministerski predsednik na Holandskem bode nekdo vodja liberalcev, bivši minister Tak van Poortofet. Teško bode pa liberalcem dobiti sposobnega vojnega ministra. Govori se že, da ostane dosedanji vojni minister Berganin, ki se bode pač le težko sprazumel z novimi svojimi tovariši.

Čhile. Razmes v tej deželi se še niso nič premenile. Vidi se ja, da predsednik čuti, da se mu stališče maje, in napenja vse sile, pa bi se obdržal. Opozicija ima še vedno dosti moči. Novi kongres je razveljavil ve naredbe opozicijske vlade, ali ta ukrep ne bode izel nobenih posledic. Predsedniku dal je kongres veliko oblast. Dovolil mu je, da more vsakega državljana pognati iz njegovega domovanja v drug kraj in mu odkazati, kje naj

stanuje. Sme ga tudi iztirati iz dežele. Vojsko sme povišati, kolikor hoče, ali bolje rečeno, kolikor jo more, zato pa ima zbrati večjo vojno moč, kjer bode zboroval kongres. Ni se mu več treba držati proračuna, temveč lahko dela dolgove in izdaje denarje po svoji volji. Obsedno stanje more predsednik proglasiti, za katero pokrajino se mu zdi. Ravno tako sme odstavljati vsake vrste uradnike, omejevati in odpravljati tiskovno svobodo. Če so že taka sredstva potrebna, se pač vladna stranka posebno varno čutiti ne more.

Izvirni dopisi.

Z Vač, dné 29. junija. Vaš precenjani list doprinaša nam dopise iz različnih krajev mile naše domovine, le iz slavnoznanih Vač ni bilo že dolgo časa ničesar brati. Ne smete pa misliti, da smo ves ta čas mirovali, ali celó dremali; ne, napredovali smo morebiti bolj, kakor marsikje na Kranjskem. Omenim naj najprvo slovesnosti tristoletnice sv. Alojzija, ki se je tudi pri nas, kakor povsod, praznovala s službo božjo 18., 19. in 20. junija. Udeležili so se je šolski otroci z obema gg. učiteljema in tudi odrasčeni v obilnem številu. Sv. Alojzija nedeljo pa je bilo prvo sv. obhajilo šolskih otrok.

Namen moj pa je, danes opisati Vam drugo slovesnost, katera se je vršila 28. junija. Vaški vrlj peveci napravili so veselico iz namena, da se ustanovi pevsko društvo. Več tednov prej pomenkovele so se odlične osebe, kadaj in kako bi se napravila kaka poštena veselica. Zaradi petja bili smo brez skrbi; a kaj med petjem in po petju? Odločili so se za javno tombolo. A odkod dobitke? V to izvoljeni odbor se tudi tega ne ustraši. Gospica Franja Grilčeva in gospa Marija Lajevic prevzele ste častno, a težavno nalogo, poskrbeti primernih dobitkov. Hodile ste okoli „per praesta quaesumus“ po hišah, kjer je bilo kaj pričakovati. Kdo pa bi bil mogel kaj odreči njunim ljubeznivim besedam! Izvrstno rešili ste svojo nalogo, preskrbeli ste okoli trideset prekrasnih dobitkov: krasno podobo sv. Cirila in Metoda, sladkorja, kave, pleče, jagnje itd. Smem trdit, da so bili vredni vsi dobitki 50 gld., — in vse to za „božji lon“.

Ob polu 4. uri popoldne prične se veselica. Ljudstva bila je ogromna množica zbranega na trgu, krasno okinčanem z mlaji in slovenskimi trobojnicami. Nepopisljiva tihota nastane, ko se oglašé peveci s prvo pesmijo: „Zvezna“. Počastili so nas bližnji gg. učitelji, sami izurjeni peveci, a slišal se je le jeden glas: „petje je krasno, izborno“. Navdušenje priklopelo je do vrhunca pri pesmi: „Pomlad in ljubezen“, katero so morali na občno zahtevanje ponoviti. In kateri so peveci, ki so tudi že trikrat péli v cerkvi pri sv. maši, morebiti že od mladih let izurjeni v petju? Ne, ampak to so priprosti kmetski fantje in možje, kateri so se začeli učiti petja še le meseca novembra preteklega leta. Pouk v petju prevzel je prostovoljno tukajšnji učitelj gospod Bogdan Čampa, katerega se bo gotovo nadejalna vaška mladina še v poznih letih spominjala s hvaležnostjo. Kajti, kaj se je vedelo pred njegovim prihodom pri nas o lepih narodnih in drugih lepih pesmih? Šemttertja slišal se je kak „Gassenhauer“. Ko pa je ta gospod začel uriti pevce, ponehalo je vse to. Vstrajno vadil je pevce po zimi vsak večer, pozneje pa dva- ali trikrat na teden.

Kaj hočem povedati še o tomboli? Smešnih prizorov ni se manjkalo. Da je pa tombola tako gladko šla „izpod rok“, zahvaliti se imamo g. Lajevicu, zastopniku „Zagorskega Sokola“, kateri je imel gotovo „pljuča iz bronca“. Razlagal je ljudstvu, kaj je ambo, terno itd., vsaj je morebiti malokdo izmed priprostega ljudstva videl katerikrat kaj jednacega. Vsak je bil vesel svojega dobitka; tisti pa, ki je mislil boginjjo sreče nakloniti sebi s tem, da je vzel prav veliko tablic, vlekel je — ploh.

Po dovršenem vspredu bila je poštena domača veselica. Prepričan sem, da ostane ta dan v najprijetnejšem spominu Vačanom, vsem bližnjim in daljnim góstom!

Dnevne novice.

(Tiskovno društvo.) „Katoliškemu tiskovnemu društvu“ v Ljubljani pristopil je kot dobrotnik preč. gosp. duhovni svetnik, mestni župnik J. Rozman ter društvu v ta namen daroval 100 gld. — Plemenitemu dobrotniku, ki se je vkljub mnogovrstnim troškom, trudom in skrbém, ki jih ima s prenavljanjem in olepšavanjem svoje farne cerkve sv. Ja-

koba blagovolil spomniti tudi tiskovnega društva, želimo prav mnogo blagih podpornikov, da čem preje dovrši prenavljanje krasne cerkve sv. Jakoba, ki bo še poznejšim rodovom spričevala o njegovi plemeniti in neumorni delavnosti. Bog Vas živi! — Neki blag. gospod trgovec ljubljanski, že prej „Katoliškemu tiskovnemu društvu“ v Ljubljani velik podpornik, daroval je vnovič družbi za napravo nove tiskarne 100 gld. Bog obilo povračuj!

(Deželni zbori) prične se, kakor se čuje v poslaniških krogih, v drugi polovici meseca septembra.

(„Slovenska Matica“) je imela včeraj popoldne v mestni dvorani svoj XXVI. letni občni zbor. Neumorno za napredek „Matice“ delujoči predsednik, kanonik in profesor Marn, pozdravil je navzoče društvenike ter zgovorno omenjal lepega napredovanja „Matice“ v minolem poslovnem letu, ki je napredovala v svojih knjigah, številu društvenikov in v javnem ugledu. Od umrlih društvenikov spominjal se je posebe učenjaka dr. Miklošiča in pokojnega deželnega glavarja dr. Poklukarja. — Letni računi kažejo 10.492 gld. dohodkov in 7058 gld. troškov. Imetje „Matice“ znaša koncem 1890. leta 53.824 gld. — Izid volitev javimo na drugem mestu.

(Občni zbor šentpeterske podružnice) Ciril-Metodove družbe bode v nedeljo dné 5. t. m. ob 7. uri zvečer pred veselico v hiši g. Ivana Počivalnika na sv. Petra cesti št. 85. Povabljeni so na ta zbor udje društva. Za poročilom o podružničnem delovanju volil se bode nov odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda na Bledu) vabi k rednemu občnemu zboru, ki bode v nedeljo, dné 5. julija, ob 5. uri popoldne v gostilni „pri Daneju“ z nastopnim dnevnim redom: 1. Volitev odbora. 2. Vplačevanje letnih doneskov. 3. Predlogi. 4. Volitev zastopnika podružnice za glavni občni zbor. Za vodstvo: J. Razboršek, načelnik.

(Izid dopolnilnih volitev v odbor „Matice Slovenske“.) Pri včerajšnji volitvi v odbor „Matice Slovenske“ je bilo oddanih 504 glasov. Prejeli so gg.: Dr. Detela Franc, Hubad Franc, Kržič Anton in Šubic Ivan po 504 glasov, dr. Gregorčič Anton in Gregorčič Simon po 500, dr. Požar Lovro 489, dr. Starč Josip 470, Wiesthaler Franc 458 in Levec Franc 455 ter so tedaj izvoljeni v upravni odbor „Matice Slovenske“ za dōbo štirih let v smislu § 12 društvenih pravil. — Razven njih so še prejeli gg. Kalan Andrej 46, dr. Janežič Ivan 34, dr. Mahnič Anton 22, Perušek Rajko 15, Einspieler Gregor 14, Zitnik Ignacij 12 in Lendovšek Josip 1 glas.

(Iz Ribnice na Dolenjskem) se nam poroča: V nedeljo, dné 28. t. m., imela je tukajšnja okr. posojilnica svoj tretji občni zbor. Zborovanje otvoril je predsednik posojilnice c. kr. okr. sodnik in deželni poslanec g. Fr. Višnikar ter poročal o delovanju posojilnice v tretjem upravnem letu, to je od 1. januarja do konca decembra 1890. leta. Iz podanih podatkov posnamemo sledeče: V tem letu vložilo se je 104.953 gld. 52¹/₂ kr., izplačalo se je 50.789 gld. 26 kr.; posodilo se je 79.109 gld. in vrnilo se je 13.378 gld. Denarni promet je znašal 128.868 gl. dohodkov in 132.580 gl. izdatkov — skupaj 261.448 gld. Čisti dobiček bil je v tem letu 2034 gld. 39 kr., kateri naj se po predlogu načelnštva na naslednji način razdeli: glavni in upravni deleži naj se obrestujejo po 6%, kar znaša 686 gld. 83 kr., v občni rezervni zaklad naj se dá 300 gl., v specijelni zaklad za eventualno zgubo pri osebne kreditu in pri vknjiženih terjatvah po 300 gld., 100 gld. naj se dá za napravo vodovoda v Ribnici in ostali znesek 348 gld. naj se med ude načelnštva za njihov trud pri oskrbovanju posojilnice razdeli. — Potem so se volili udje v načelnštvo. Za predsednika je bil izvoljen g. Fr. Višnikar, c. kr. okrajni sodnik in deželni poslanec, za podpredsednika g. J. Klun, trgovec in posestnik, za blagajnika g. J. Lovšin, trgovec in posestnik, za kontrolorja g. F. Erhouniz, c. kr. notar in župan, za revizorja gg. Andrej Podboj, posestnik in mesar, in Fr. Pirkar, trgovec in posestnik.

(Minister Gautsch o šolski molitvi.) Pri razpravi o naučnem ministerstvu izrazil se je naučni minister, da se njemu šolska molitev ne zdi primerna v šoli le kot verska vaja, marveč tudi kot zelo važno vzgojevalno sredstvo. — Kaj bo pač k temu rekel učitelj v Dobropoljah g. K. W. ider, ki je šolskim otrokom prepovedal, da ga iz šole gredočega ne smejo pozdravljati s krščanskim pozdravom

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ — Naučnemu ministru je molitev pred in po šoli neizmerno važno vzgojevalno sredstvo. Dobropoljskemu učitelju Widerju pa je krščanski pozdrav po šoli — odveč! — Kako se to vjema?

(Bralno društvo pri sv. Andražu v Slov. gor.) priredi 5. julija t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni Štefana Pichlarja slovesno besedo v spomin slovenskim blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu s sledečim vsporedom: 1. Glasba: „Naprej zastava Slave. S. Jenko. 2. Pesem: „Slovenec sem“. 3. Slavnostni govor. 4. Glasba: „Pozdrav Slov. goric. Fr. Zadravec. 5. Pesem: „Domovina mili kraj“. 6. Glasba: „Venec slovenskih pesni. Parma. 7. Pesem: „Kam?“ 8. Gledališka igra: „Svoji k svojim. Dr. J. Vošnjak. — Odbor vabi k obilni udeležbi. — Vstopnina v prid društvu znaša 10 kr. za osebo. Odbor.

(Akademično društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi dne 4. julija t. l., ob 8. uri zvečer, svoje V. redno javno zborovanje v letnem tečaju 1891. s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. antikritika o spisu g. Mohoriča, 4. slučajnosti. — Pri zabavnem delu nastopijo društveni tamburaši. — Lokal: Knopf's Restauration, Klosterwiesgasse 5. — Gostje dobro došli!

(Hrvatsko vseučilišče in Dalmacija.) Dalmatinski deželni odbor je sklenil v svoji zadnji seji obrniti se do cesarskega namestnika, da bi pri naučnem ministerstvu predlagal: 1. Da se dalmatinski mladini pripozna veljavnost dovršenih izpitov na filozofični fakulteti kr. vseučilišča Franc Josipa I. v Zagrebu, za javno profesorsko službo v Dalmaciji in po vseh deželah zastopanih v državnem zboru. 2. Da bodo za dalmatinsko mladino pravno veljavni za javno službo v Dalmaciji in v državnem zboru zastopanih deželah državni izpiti in doktorat pridobljen na imenovanem vseučilišču. 3. Da je onim dijakom dalmatinskim, ki obiskujejo vseučilišče v Zagrebu in ki imajo za to zakonite uzroke, zagotovljena državna podpora.

Raznoterosti.

— Znamenje časa. Iz Peterburga se poroča: Dr. Kuhanki, mlad profesor zdravilstva, zastrupil se je v šoli v pričo svojih učencev. Profesor je namreč ravno končal svoje nauke o kiselinah, poslušalci so se že pripravljali na odhod; kar nalije profesor iz ene posode nekaj kapljic strupene tekočine v kozarek ter reče dijakom: „Sedaj, gospodje, vas prepričam, kako moč da ima ta tekočina; čez dve minute videli bote pred seboj umirajočega moža. Zato: Z Bogom!“ In predno so mu mogli učenci zabraniti, zavžil je strup in kmalu na to umrl.

— Zazračni električni človek. Iz Sydneja se poroča: V okraju Creswicku (Viktorija), kjer se v bližini nahajajo Sunny-Southske zlati doli, prišel je nek gospod, ki sam sebe imenuje „električni fisikofolist“. Ta električni mož gre čez polje in precej začuti, kje se pod zemljo skriva zlata žila, mož tudi pove, kako globoko da je in v koliki množini se nahaja. Poskusi so se ob navzočnosti predsednika opravnega odbora „Sunny Southskega društva“ vrlo obnesli; vodstvo ga je za društvo angažovalo za celo sezono. — Čudno, da mož, ki dobi zlata kolikor želi, hoče še drugim ljudem služiti.

Telegrami.

Veles, 2. junija. Cesar je dve uri ogle doval lani osnovani dragonski polk št. 15. Jeden eskadron je vodil nadvojvoda Fran Salvator. Potem se je cesar odpeljal z Marijo Valerijo v grad marijacejski, Liechtenegg. Velika množica ga je povsod navdušeno pozdravljala.

Dunaj, 2. julija. Zbornica poslancev je izročila načrt kazenskega zakona posebnemu odseku šestnajstih članov: — Pri posvetovanju o obrtnem šolstvu naglašal je Gautsch, da nikjer pri šolstvu tako malo narodno stališče ne ugaja, kakor ravno pri obrtnem pouku. Naučna uprava se ne more niti sedaj niti v bodoče ravnati v tem oziru po narodnih stališčih. (Živahno odobravanje na levi, ugovarjanje mej Mladočehi.)

Gradec, 2. julija. Ker se je oblak utrgal, je povodenj podrla mnogo hiš v dveh selih poleg Murau-a, pridelke na polji uničila. Mrtvih je vsaj deset oseb.

Trst, 1. julija. Združenje Trsta z avstro-ogerskim carinskim ozemljem izvršilo se je brez ovire. Prebivalstvo je ravno tako mirno, kakor druge dni.

Budimpešta, 1. julija. Vsi listi razpravljajo s popolnim zadoščenjem in veselim priznanjem podaljšanje trodržavne zveze.

Crefeld, 2. julija. Vihar je podrl slavnostno dvorano in prodajalnice na slavnostnem prostoru renskih zveznih strelcev mej Sühelnom, Viersenom in Dülkenom. Kakih petdeset hiš se je podrlo. Več ljudi je mrtvih in ranjenih.

Amsterdam, 1. julija. Cesar in cesarica prišla sta iz Nemčije. Ko sta ju pozdravili kraljica Viljemina in pa kraljicavladarica, odpeljala se je gospođa v kraljevi grad.

Rim, 1. julija. Senat je potrdil z 39 proti 18 glasom načrt zakona, s katerim se je bankam podaljšala pravica izdajati bankovce, potem za nedoločen čas prenehal zborovanje.

Buenos Ayres, 1. jul. V provinciji Catamarki so zopet nastavili oblastva. Radikalci bodo kandidovali za predsedništvo Saensa Peno, za podpredsedništvo pa Maksa Paza.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspesno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—127)

Tuji.

30. junija.

Pri **Maliču**: Manhart iz Grada. — Juris, inženir, iz Trsta. — Kopač in Kolar iz Banjaluke. — Löffler, zasebnik, iz Olomuca. — dr. Luttenberger, odvetnik, s soprogo, z Reke. — Bellina, potovalec, iz Linea. — Steinberger, posestnica, iz Sovodnja. — Braune, pristav; Loy s soprogo, in Ranzinger s soprogo, iz Kočevja. — Müller, umetnik, s soprogo; Schulz, inženir; vitez Rehn, c. kr. generalni konzul; gospa Höger, in Weisz, trgovec, z Dunaja.

Pri **Sona**: Köstler, Gross, potovalec; Weingrün, Weiss, Weinberg, trgovci; Schlegel, slikar; Sorger, zasebnik, z Dunaja. — Sandri, tajnik, iz Kamnika. — Ažman Ivan, župnik, iz Gorij. — Ažman Simon, župnik, iz Bele Peči. — Ložar, urar, iz Trsta. — Erjavec, dekan, iz Vipave. — Burger s soprogo iz Kočevja. — Kohn, trgovec, iz Siofoka. — Lamprecht iz Pontalega. — Zsakula in Fišer, trgovca, iz Budimpešte. — Skvarča, kurat, iz Budanj. — Beloc, župnik, iz Šmartna. — Petit in Cabrisy iz Pariza.

Pri **avstrijskem caru**: Bacher, trgovec, iz Grada. Pri **Južnem kolodvoru**: Kavčič, z rodbino, iz Idrije. Čepin iz Križevcev. — Lindinger z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokriše na 24 ur v mil.
		razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		73 69	21 6	sl. svzh.	Jasno	
1 2. u. pop.		73 54	32 2	sl. zapad	"	0 00
9. u. zveč.		73 50	24 4	"	"	"

Srednja temperatura 25 9°, za 6 9° nad normalom

Dunajska

(Telegrafovo pošt.)
2. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16)	92	gl.	55	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16	93	"	55	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	"	95	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	25	"
Akcije avstr.-ogerske banke	1029	"	25	"
Kreditne akcije	296	"	25	"
London	117	"	20	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	29 1/2	"
Cesarski cekini	5	"	56	"
Nemške marke	57	"	55	"

Družba sv. Cirila in Metoda.

Svoje doneske so poslale podružnice:

Šent Jur na Štajerskem	30	gl.	—	kr.
Orkljanska	40	"	—	"
Lehenska	5	"	—	"
Železniška	13	"	—	"
Goriška ženska	10	"	—	"
Postojnska	7	"	—	"
Litijska	—	"	—	"
Škofja Loka	—	"	35	"
Bolška	—	"	—	"
Graška izvenakademilska	—	"	65	"
Slovenjegraška	—	"	50	"
Kamniška	—	"	—	"
Šaleška v Soštanju	—	"	—	"
Goriška moška	—	"	—	"
Kostanjevska	—	"	15	"
Tolsti Vrh na Koroškem	2	"	85	"
Cerkniška na Goriškem	1	"	—	"
Pliberška	2	"	—	"
Celjska	60	"	—	"

Kot pokrovitelji so vplačali:

Bogoslovci goriški	100	"	—	"
Gdén. Alojzijeve Koblarjeve	100	"	—	"
Županija Zagorje ob Savi	100	"	—	"

Darovali so:

Litijske gospé za prodane podobice	10	"	—	"
Vesela družba v Kamniku	1	"	46	"
" v Litiji	3	"	—	"
" v Novem Mestu	8	"	—	"
" hrv.-slov. na Dunaju	6	"	18	"
" pri sv. Križu pri Kostanjevici	1	"	71	"
" v Bohinjski Bistrici	1	"	—	"
Podpora ljubljanskega mesta	200	"	—	"
Nabira pri slavnostnem večeru „Slovenije“ na Dunaju	45	"	—	"
Gosp. dr. F. L. v Ljubljani	5	"	—	"
Slovenski velikošolci v gostilni pri R.	7	"	—	"
Ob 70letnici g. župnika Soviča pri sv. Trojici	10	"	—	"
Podružnica kostanjevska za knjižice	5	"	—	"
Vseučilišniki na Dunaju	11	"	—	"
Ob izletu „Triglavov“	9	"	—	"
Banka „Slavija“	100	"	—	"
Slovenci v Tridentu	8	"	—	"

V Ljubljani, dne 30. junija 1891.

Dr. J. Vošnjak
blagajnik.

Ludovik Puh,

— mizar, —

pred Pruljami števil. 1

priporoča se

(3—2)

za polaganje parketov
in druga mizararska dela

Dela se izvršujejo najbolje in najceneje.

Mlin

(na pet tečajev)
na prodaj.

Več se izve pri lastniku.

Mat. Luzar

(3—2) v Tržiču na Gorenjskem.

Sargova glicerinova zobna crema.

Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.

Po kratki rabi neobhodno potrebno sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont.

Od zdravstvenega urada potrjeno.

Prav priložno na popotovanji. Dlječe okrepjevalno.

Neškodljivo celo za najnežnejše zobe.

V Nemčiji, Franciji itd. se rabi že z največjim vspedom, nadalje na dvorih, v najvišjih krogih, kakor tudi v navadni družini.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. Komad 35 kr. (39)

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27
Zastopnik: Frane Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, baldera itd. itd.,
pa tudi (26—11)

cela mašna obleka v najpravilnejši obliki.

Cerkvena oprava. Umeteljno vezenje.
Cerkveni paramenti.